
Spremna beseda

S slovensko muzikologijo je povezanih nekaj izjemnih osebnosti, med katere smemo šteti tudi zaslužnega profesorja, doktorja muzikoloških znanosti Primoža Kureta. Njegova znanstvena pot je bila začrtana že s prvo diplomom, ki jo je ubranil kot študent zgodovinskega oddelka Akademije za glasbo in oddelka za zgodovino umetnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani leta 1959 z interdisciplinarnim delom *Glasbeni instrumenti na srednjeveških freskah na Slovenskem*, za katerega je prejel študentsko Prešernovo nagrado (1960). Želja po nadaljnjem raziskovanju in znanstvenem delu ga je vodila na podiplomski študij na novoustanovljenem oddelku za muzikologijo v Ljubljani, kjer je pod mentorstvom Dragotina Cvetka in neformalnim somentorstvom Emilijana Cevca nadaljeval z raziskovanjem na področju glasbene ikonografije in leta 1964 promoviral. Kot pravi, se je pri raziskavi boril z mlino na veter, saj v tedanji Jugoslaviji ni bilo mogoče dobiti ustrezne literature in se seznanjati s primerjalnimi študijami. Svoja pionirska leta si je dobro zapomnil, kar najbolje vemo njegovi študentje, ker nas je vseskozi nesebično zalagal z literaturo in usmerjal v mednarodni prostor.

Po pridobljenem doktoratu ni dobil zelenega dela, zato je dobro desetletje deloval v ljubljanski občinski upravi, ob tem pa znanstvenega in publicističnega dela ni opustil. Predvsem je bil dejaven kot kritik in recenzent, objavljaj pa je tudi znanstvene prispevke in postal eden rednih sodelavcev takrat nastale znanstvene revije *Muzikološki zbornik* (izhaja od leta 1965). Za dr. Kureta je bilo prelomno leto 1975, ko se je poklicno usmeril v profesuro, raziskovalno pa osredotočil na nove, njemu lastne muzikološke teme, s katerimi se je zapisal med najpomembnejše slovenske muzikologe. Na Akademiji za glasbo je služboval do upokojitve leta 2005, kar pa ni pomenilo, da bi se povsem umaknil. Ostal je mentor in nepogrešljivi svetovalec mlajšim kolegom. V svojem dolgoletnem pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem delovanju je dosegal odlične in bogate rezultate. Poleg poučevanja svetovne in slovenske zgodovine glasbe je v dveh mandatih opravljal funkcijo predstojnika oddelka za glasbeno pedagogiko ter na njegovi razvojni prelomnici konstruktivno in učinkovito vodil prenovitvene procese, ki so pomembno vplivali na razvoj tega oddelka ter spodbudili uveljavitev podiplomskega magistrskega in doktorskega študija. Prav tako v dveh mandatih se je izkazal kot prodekan Akademije za glasbo za študijske zadeve in pripomogel k prenovi vseh študijskih programov in k boljši organizaciji učnega procesa. Pod njegovim mentorstvom so nastala številna raziskovalna seminarska, diplomska in magistrska dela ter doktorske disertacije. Nekateri njegovi študentje so bili nagrajeni s študentsko Prešernovo nagrado Akademije za glasbo, uspešni pa so tudi njegovi podiplomanti, ki delujejo na različnih znanstvenoraziskovalnih in glasbenopedagoških področjih. Primož Kuret je bil nepogrešljiv recenzent didaktičnih zbirk za glasbeno vzgojo v osnovni šoli, dolgoletni sodelavec revije *Glasbena mladina*, pisec aktualnih prispevkov s področja glasbenega izobraževanja v različnih periodičnih publikacijah, aktiven član *Delovne skupnosti glasbenih pedagogov ArGeSüd* in *Evropske zveze za glasbo v šoli (EAS)* ter predsednik *Nacionalne komisije za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva*. Cenimo ga tudi kot pobudnika in organizatorja muzikoloških simpozijev, ki od leta 1986 do danes potekajo pod imenom *Slovenski glasbeni dnevi*. S svojo pronicljivo naravo je izbiral aktualne in tudi provokativne teme slovenskega in mednarodnega značaja ter doprinesel k temu, da *Slovenski glasbeni dnevi* doživljajo

---

strokovno in medijsko pozornost, koncertni programi pa razpirajo starejšo in sodobno slovensko klasično glasbo ter skrbijo za njeno prepoznavnost. Posledično so številni gostujoči referenti postali stalni sodelavci in nekateri med njimi so se oprijeli tudi »slovenskih« tem, kar odstira širše poglede na slovensko glasbeno preteklost.

Primož Kuret je bil pobudnik in prvi urednik revije *Glasbenopedagoški zbornik Akademije za glasbo v Ljubljani*, s katerim je k snovanju in objavi prispevkov spodbudil akademski podmladek in kolege profesorje ter s tem vplival na znanstveni razvoj specialnih glasbenih področij v okviru glasbene pedagogike. Pred več kot dvajsetimi leti sta s kolegom dr. Edom Škuljem skupaj zasnovala serijo muzikoloških simpozijev v okviru Akademije za glasbo (prva leta v sodelovanju s Teološko fakulteto), ki so tematsko vezani na proučevanje slovenskih skladateljev, katerih opus še ni doživel poglobljenih znanstvenih raziskav. Odsevi teh simpozijev so zbrani v monografskih publikacijah, ki kvalitetno nadgrajujejo vedenja o nacionalni zgodovini glasbe, jih uvrščajo v mednarodni prostor in pomenijo pomemben člen glasbenozgodovinske literature. Ne nazadnje naj poudarimo, da je bil Primož Kuret tudi predsednik Slovenskega muzikološkega društva ter predsednik in član vrste nacionalnih odborov kulturnega značaja. Za svoje delo je bil nagrajen s številnimi priznanji najvišjega kova. Prejel je Betettovo listino (2002), častno članstvo v Accademii Filarmonice v Bologni (2002), nagrado Republike Slovenije na področju šolstva za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju (2005), prestižno Herderjevo nagrado (2005), častitljivi avstrijski častni križ za znanost in umetnost I. razreda (2005), stanovsko Mantuanijevo nagrado za življenjsko delo (2006), podeljeno pa mu je bilo tudi častno članstvo Slovenske filharmonije (2008).

Primož Kuret je v šestdesetih letih (objavljati je začel leta 1956) napisal nepregledno množico razprav, znanstvenih in strokovnih člankov, številne monografije, glasbene kritike, ocene in poročila, prispevke za leksikografsko literaturo, spremna besedila k različnim publikacijam, bil urednik knjižnim izdajam in revijam, prevajalec ... V bibliografskih zaznamkih je pod njegovim imenom častivredno število 1247 enot, kar pa gotovo ni končna številka. K temu bi bilo treba prišteti še marsikaj pomembnega. Članke in prispevke je objavjal v številnih časnikih in časopisih (*Tribuna, Delo, Dnevnik, Večer, Naši razgledi ...*) ter v znanstvenih in strokovnih revijah, kot so *Muzikološki zbornik, Kronika, Zgodovina za vse, Zvuk, Naši zbori, Glasbena mladina ...*, pri čemer ne smemo pozabiti na številne tuje revije, zbornike razprav in monografske publikacije. Profesor Kuret pa ni le eden najplodovitejših slovenskih muzikologov; kot osveščen in razgledan mož je namreč kmalu spoznal, da so zgodovinska dejstva in premisleki o dosežkih glasbe na Slovenskem in o njeni umeščenosti v mednarodni prostor evropski strokovni javnosti malo znani. O tem se je prepričal na svojih znanstvenih poteh, ki so se od sredine osemdesetih let gostile in do danes niso usahnile. Sam pravi, da je sodeloval na več kot stotih znanstvenih konferencah. Predaval je domala po vsej srednji Evropi, v Nemčiji, Avstriji, Švici, Italiji, na Češkem in Slovaškem, pa tudi v baltskih deželah, Kanadi in še kje – vedno o slovenski glasbi in njeni vpetosti v evropska družbeno-kulturna gibanja. Najpogosteje se je odzival na povabila nemških, čeških in slovaških kolegov, saj so bila to pogosto znanstvena srečanja o skupnih temah, povezanih z avstrijsko monarhijo in razvojem nacionalne glasbe posameznih narodov, društvenim gibanjem, nastajanjem glasbenih ustanov in šol, razvojem koncertne poustvarjalnosti ... Pri tem je Primož Kuret izoblikoval svoje življenjske teme, ki so hkrati nacionalne in evropske. Poznamo ga kot

---

največjega poznavalca zgodovine ljubljanske Academie Philharmonicorum, Filharmonične družbe in Slovenske filharmonije, natančno in vsestransko je dopolnil vedenja o mladem Gustavu Mahlerju v času njegovega delovanja v Ljubljani (1881/82), poglobljal se je v življenje in recepcijo del Huga Wolfa ter utrjeval zavest o tem, da so bili njegovi starši slovenskih korenin, proučeval je glasbeno migracijo iz nemških in čeških dežel, ki je med 19. in 20. stoletjem močno zaznamovala slovenski glasbeni prostor. Predmet njegovega zanimanja so tudi pogledi na glasbo iz obdobja med obema vojnama, na slovensko avantgardo in operno poustvarjalnost. Ob vsem pa težko najdemo vsebine, ki se jih ne bi dotaknil. Njegovi članki so večinoma objavljeni v deželah, ki jih je redno obiskoval, tam predaval in se udeleževal znanstvenih srečanj. Pisal jih je v nemščini, medtem ko so nekateri natisnjeni tudi v drugih jezikih (angleški, italijanski, bolgarski, češki, japonski, ukrajinski ...). Prispevki so publicirani v uglednih muzikoloških revijah, pri založbah različnih evropskih univerz in glasbenih inštitutov, pa tudi v publikacijah drugih eminentnih založniških hiš. Primož Kuret je v več kot tridesetih letih stkal prenekatero znanstveno in strokovno vezi ter jih povezal s slovensko glasbeno kulturo. Na mednarodnih konferencah je nastopal kot muzikolog, čigar poslanstvo je promocija slovenske znanosti in osveščanje tuje javnosti o slovenski glasbeni preteklosti. Kot svetovljan je znal poiskati stičišča med različnimi kulturnimi tradicijami, prepoznati medsebojne vplive in soodvisnosti z družbenopolitičnimi gibanji. S svojo karizmo in znanstveno širino je svoje kolege navduševal tudi za proučevanje slovenske glasbe. Pri svojem delu je bil vedno natančen, poveden in zanimiv, predvsem pa znanstveno poglobljen in družbeno kritičen. Svoje življenjsko poslanstvo je v marsičem presegel, zato se zdi samoumevno zapisati, da je spoštovani profesor dr. Primož Kuret ambasador slovenske glasbe.

Ob njegovem jubileju se je porodila želja, da bi slovensko in mednarodno javnost posebej opozorili na tisti del Kuretovega znanstvenega opusa, s katerim je promoviral slovensko glasbo v mednarodni javnosti. Odločili smo se ponatisniti izbor njegovih študij, ki jih je napisal v nemškem jeziku. Ker so izhajale v različnih deželah, v daljšem časovnem obdobju in v publikacijah, ki večinoma niso dostopne v slovenskih knjižnicah, je pomemben del njegovega opusa strokovni javnosti manj znan. Z razpršenostjo sta se »izgubili«¹ marsikatera žlahtna misel ali podrobnost iz primarnih virov, ki lahko bralca opozorita na pomembnost in povednost določene tematike. Pri izboru gradiva je bilo veliko dilem, saj je nabor enostavno prevelik, da bi ga lahko v celoti ponatisnili. Primarno so bile upoštevane avtorjeve vodilne teme in njegove želje ter dovoljenja urednikov in založb za ponatis posameznega dela. Prispevki so povzeti po izvornikih, navedenih na koncu besedila, pri čemer je bil dosledno upoštevan vsakokratni sistem opomb in navajanja literature, slikovno gradivo pa smo zavestno izpustili. Določena selekcija je nastala tudi na podlagi urednikovih odločitev. Ne nazadnje smo želeli ustvariti publikacijo, ki bi odstirala avtorjeve odzive in poglede na zgodovinska dejstva, prepletala glasbenozgodovinske in družbeno-politične teme, pokazala na avtorjevo kritično misel, skušali smo strniti najpomembnejše teme, s katerimi se je jubilar dr. Primož Kuret desetletja ukvarjal in si z njimi prislužil številne domače in mednarodne nagrade.

Ob vnovičnem prebiranju številnih Kuretovih prispevkov ostaja samo še želja, da bi spoštovani profesor dr. Primož Kuret svoje misli še naprej zapisoval ter z njimi plemenitil slovensko znanstveno pero.

V Ljubljani, junija 2015

Darja Koter